

Rozdział 4

Wyplata świadczeń pieniężnych

§ 24. 1. Emerytury i renty wraz z dodatkami wypłaca się miesięcznie z góry w piątym dniu każdego miesiąca, za który przysługują te świadczenia.

2. W przypadku gdy dzień wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wypłaty dokonuje się w dniu roboczym następującym po tym dniu.

3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługujące osobom zamieszkałym za granicą wypłaca się kwartalnie z dołu w pierwszym dniu miesiąca przypadającego po upływie każdego kwartału, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

§ 25. Emeryturę lub rentę, do której uprawniona jest tylko jedna osoba, wypłaca się tej osobie.

§ 26. 1. Rentę rodzinną, do której uprawniona jest więcej niż jedna osoba, wypłaca się w całości, z zastrzeżeniem ust. 2:

- 1) małżonkowi zmarłego, jeżeli do tej renty uprawniony jest małżonek łącznie z dziećmi, rodzeństwem lub wnukami zmarłego,
- 2) jednemu z rodziców zmarłego, jeżeli do tej renty uprawnieni są sami rodzice albo rodzice łącznie z dziećmi, rodzeństwem lub wnukami zmarłego.

2. Renta rodzinna podlega podziałowi między osoby uprawnione, jeżeli:

- 1) do renty uprawnione są osoby małoletnie, nad którymi opiekę sprawują różne osoby,
- 2) pełnoletnia osoba uprawniona do renty zażąda wypłaty na swoją rzecz części z przysługującej dla niej renty,
- 3) zachodzą inne okoliczności uzasadniające podział renty.

3. Renta rodzinna podlega podziałowi na równe części, z tym jednak, że dodatki wypłaca się w całości osobom uprawnionym.

4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy wypłacaniu świadczeń pieniężnych należnych członkom rodziny pozostałym po osobie, która zmarła po zgłoszeniu wniosku o te świadczenia, a przed ustaleniem prawa do nich.

§ 27. 1. Jeżeli dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty ustanowiono opiekuna lub kuratora, emeryturę lub rentę wypłaca się do rąk tego opiekuna lub kuratora.

2. Jeżeli z akt sprawy wynika konieczność ustanowienia dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty opiekuna albo kuratora, do czasu jego ustanowienia świadczenia te wypłaca się do rąk pełniącej faktyczną opiekę osoby, wskazanej przez właściwy organ gminy.

3. Świadczenie wypłaca się również osobie pełniącej faktyczną opiekę nad osobą uprawnioną do emerytury lub

renty, jeżeli złoży ona oświadczenie potwierdzone przez właściwy organ gminy.

4. Organ emerytalny zobowiązuje osobę pełniącą faktyczną opiekę nad osobą uprawnioną do emerytury lub renty do przedstawienia najpóźniej w ciągu 12 miesięcy postanowienia sądu o ustaleniu opiekuna lub kuratora. W razie nieprzedstawienia postanowienia sądu w wyznaczonym terminie, organ ten zwraca się do właściwego organu gminy w sprawie wystąpienia o ustalenie opiekuna lub kuratora.

§ 28. Na zlecenie organu emerytalnego zaliczkę na zasiłek pogrzebowy może wypłacić jednostka organizacyjna Służby Więziennej. Organ emerytalny po otrzymaniu z tej jednostki dowodu wypłaty niezwłocznie refunduje wypłaconą zaliczkę.

§ 29. Końcówkę kwot przypadających do wypłaty zaakręglą się według zasad przyjętych dla świadczeń wypłacanych na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 5

Ograniczanie wypłaty emerytur i rent inwalidzkich oraz zawieszanie i zmniejszanie rent rodzinnych z tytułu osiągniętych dochodów

§ 30. 1. Przy ustalaniu, czy wystąpiły okoliczności powodujące ograniczenie emerytury i renty inwalidzkiej określone w art. 41 ustawy, uwzględnia się wynagrodzenie lub dochód z tytułu wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo pozarolniczej działalności gospodarczej, której wykonywanie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, zwane dalej „dochodem”.

2. Dochody, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się również, gdy emeryt lub rencista nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, ponieważ ma ustalone prawo do emerytury (renty) lub jest ubezpieczony z innego tytułu.

3. Za dochód osiągnięty uważa się faktyczny dochód uzyskany przez emeryta lub rencistę w danym roku kalendarzowym.

4. Dochód wypłacony z tytułu pracy zarobkowej lub działalności, o której mowa w ust. 1, wykonywanej przed miesiącem, od którego ustalono prawo do emerytury lub renty, nie ma wpływu na ograniczenie świadczeń.

§ 31. 1. Dochód osiągnięty z dwóch lub więcej tytułów wymienionych w § 30 ust. 1 sumuje się.

2. Przy ustalaniu kwoty osiągniętego dochodu dolicza się kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

§ 32. 1. Emeryt lub rencista zawiadamia organ emerytalny niezwłocznie o podjęciu (zaprzestaniu) pracy lub działal-

ności, o której mowa w § 31 ust. 1, zwanej dalej „działalnością”, a także o każdorazowym zwiększeniu dochodu.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza zakład pracy, informując o wysokości ustalonego wynagrodzenia.

3. W zawiadomieniu o podjęciu działalności emeryt lub rencista składa oświadczenie, czy jego zamiarem jest osiągnięcie dochodu, który łącznie z emeryturą lub rentą, bez uwzględnienia dodatków, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy:

- 1) nie będzie przekraczał w danym roku w stosunku miesięcznym kwoty podstawy wymiaru emerytury lub renty,
- 2) będzie przekraczał w danym roku w stosunku miesięcznym kwotę podstawy wymiaru emerytury lub renty.

§ 33. 1. Jeżeli z otrzymanego oświadczenia emeryta lub rencisty wynika, że jego zamiarem jest osiągnięcie dochodu:

- 1) nie powodującego ograniczenia świadczenia — organ emerytalny wypłaca świadczenie w pełnej przysługującej wysokości,
- 2) powodującego ograniczenie świadczenia — organ emerytalny dokonuje, w sposób określony w ust. 2, zaliczkowego ograniczenia świadczenia, które w danym roku kalendarzowym w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 25% kwoty tego świadczenia bez dodatków, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy.

2. W celu ustalenia wysokości zaliczkowego ograniczenia wypłaty świadczenia organ emerytalny oblicza:

- 1) kwotę dochodu, która nie powoduje ograniczenia świadczenia w danym roku kalendarzowym, jako różnicę między roczną kwotą podstawy wymiaru świadczenia a roczną całą kwotą przysługującego świadczenia,
- 2) kwotę dochodu, którą zainteresowany osiągnie prawdopodobnie w danym roku kalendarzowym, w oparciu o przedłożone dowody,
- 3) roczną kwotę maksymalnego ograniczenia świadczenia,
- 4) różnicę między kwotą dochodu, o którym mowa w pkt 2, a kwotą dochodu, o którym mowa w pkt 1; w razie gdy wysokość ustalonej w ten sposób kwoty jest większa od kwoty, o której mowa w pkt 3, do dalszych obliczeń przyjmuje się roczną kwotę maksymalnego ograniczenia świadczenia,
- 5) miesięczną wysokość zaliczki, którą stanowi iloraz kwoty ustalonej w sposób określony w pkt 4 i liczby miesięcy przypadających od terminu ograniczenia świadczenia do końca roku kalendarzowego.

3. Ustaloną w sposób określony w ust. 2 kwotę miesięcznej zaliczki potrąca się co miesiąc z przysługującego do wypłaty świadczenia.

4. Wysokość zaliczki ulega ponownemu ustaleniu każdorazowo po dokonanej waloryzacji świadczenia.

§ 34. 1. Zaliczkowe ograniczenie świadczenia, o którym mowa w § 33 ust. 1 pkt 2, jest dokonywane od miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wydana decyzja o ograniczeniu świadczenia.

2. Ograniczenie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, trwa do czasu zmiany treści oświadczenia zainteresowanego

(zaświadczenia) o wysokości osiąganego dochodu lub o nieosiągnięciu dochodu.

§ 35. 1. Organ emerytalny dokonuje ostatecznego rozliczenia wysokości wypłaconego w roku ubiegłym świadczenia w oparciu o dokumenty potwierdzające wysokość łącznego dochodu w roku poprzednim, nadesłane przez zainteresowanego lub zakład pracy do końca lutego roku następnego.

2. Ostateczne rozliczenie, o którym mowa w ust. 1, może ulec zmianie na podstawie zawiadomienia urzędu skarbowego bądź zaświadczeń zakładów pracy.

3. Organ emerytalny dokonuje zwrotu nadpłaconych kwot zaliczek w danym roku kalendarzowym w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1.

4. Organ emerytalny potrąca nadpłacone kwoty świadczeń w danym roku kalendarzowym z bieżących wypłat świadczenia.

§ 36. Na umotywowany wniosek zainteresowanego organ emerytalny może odstąpić od zaliczkowego ograniczenia świadczenia. W takim przypadku zwrot nadpłaconego świadczenia za dany rok powinien nastąpić do końca czerwca roku następnego.

§ 37. Przy ustalaniu kwoty dochodu powodującej ograniczenie świadczeń nie uwzględnia się dochodów, o których mowa w § 30 ust. 1, wypłaconych z tytułu działalności wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1995 r.

§ 38. W roku kalendarzowym, w którym zainteresowany nabył lub utracił uprawnienie do emerytury lub renty inwalidzkiej, ograniczenie wypłaty świadczenia z tytułu osiąganego dochodu następuje proporcjonalnie do liczby miesięcy, za które przysługuje świadczenie.

§ 39. Renty rodzinne podlegają zawieszaniu lub zmniejszaniu, z zastrzeżeniem art. 24 pkt 3 ustawy, z tytułu osiągnięcia przez osobę uprawnioną do tego świadczenia dochodów, na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 40. Postępowanie w sprawach o ustalenie i wypłatę świadczeń, o których mowa w rozporządzeniu, nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzi się nadal na podstawie jego przepisów.

§ 41. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lutego 1984 r. w sprawie ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz ich rodzin i w sprawie wypłaty świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia (Dz. U. Nr 14, poz. 65 i z 1990 r. Nr 64, poz. 376).

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.

Minister Sprawiedliwości: *W. Cimoszewicz*